

Efesus Pas nda Por ai Efesusihündambo sürü papimarandi

¹ Ro Por, Sisas Kraisindi hoafi sahamindi ha-rihandeimb-anahi. God ai ahandi hohoanimoambo wambo ahandi hoafi semindi hombohünda kafaore hiningi-mareandiri. Se Efesusihündi Sisas Kraisimbo anihondümbo-rihoreimbi siheimbo God ai wand-anei, yahuenüngu kamafoareandür-anei.

² Sihēfi Ape God asu Adükari Sisas Krais ai siheimbo moani hipoambo-ndineandüra, asu sihei hohoanimo afundihi kündihi hehi mbimariya samboanahi.

Kraisindi süngüyu God ai sihefi hohoanimoambe aboedi moatükuni masemun

³ Sihiri sihefi Adükari Sisas Kraisindi God asu Ape-mayu ranahambo aboedani, mbisefimboane. Sihiri Krais-babidi manimboefamboyu asu God ai sihefi hohoanimoambe sünambeahindi moatükuni munğu ranimbo aboedi-aboedireamuni arandi.

⁴ Sapo God ai hifi, sünü nafikoateyu-ambeahiyu sihefimbo ahandi sürühehindeimbi nindou-yehi asu ahandi himboahü hütikoate-mbeyeiya yahuhaya dibonmayumuni.

⁵ Horombo hondü God ai ahandi hipoambofe süngu sihefimbo Sisas Kraisindi süngüyu ahandi nimorimbore kamafoareamuni. Ahandi-hoari

yifiri+mayu rasüngu ramefeyuwa asu ai hihifi-hihifi+mayu.

⁶ Ai ahandi ngusüfo parireimbi nïmorïndi süngu sihefi+mbö hipoambo-mareamuni ranimbo-animbo asu sihiri ahandi ranipoan+mbö hondü moani hipoambombofe ranahambo aboed-ane, mbisefi+mböane.

⁷⁻⁹ Krais ai yifiyuhüyu, asu ahandi horinambo sihefi moaruwai hohoanimo ranahambo God ai amboawiyeyi yahuhaya aboedambo-mareamuni ai sihefi+mbö afïndi hamïndi hipoambo-reamunühi-wambo. Nga Godïndi moani hipoambofe hohoanimo ra adükarï hamïndi hond-ane! Horombo God ai Kraisïndi warï-süngu ro randiheamboyahi mehu ra dïbo menjoroyosi, nga ai dïboadore fiñreandühi yifiriyuhü ahandi hohoanimo ra sihefi+mbö weindahï-mareamuni.

¹⁰ God ai ahandi hoarï aboedï hohoanimo nda yare hohoanimoyu masihend-ane, nga rasimboanï refembo si tükündifeyoanï munquambo hifi+nïndi asu sünambeahïndi moatükunï ra mamambe-ndeandüh-animbo asu Krais ai bogorïmbondïfi hïbadarümbui, mehu.

¹¹ Nini-moatükunï God ai yifiriyu haya hohoanimoyu masihendi ra yare-randa tüküfe arandi. Horombo God ai hohoanimoyu masihendi ra hapondani ana rasünggureandühi asu Kraisï-babidi Suda yïhoefimbo ahandi nendimbore kamafoareamuni.

¹² Ranane asu Suda ro boatei Kraisimbo hifandiri+huri manimboefi ra God ai wambo aboedï hamïndi ndürï adükarümb-ani mbisei, yahuhaya kamafoareamuni.

¹³ Aboedï hoafi ndanambo-animbo Suda-yafe

ndifo s̄heimbo amboan̄i God ai aboedambo-nd̄iheand̄uri-mboyah̄i mehu. Se hoafi ra h̄imbor̄iyei hehi, an̄ihond̄umbo-mar̄ihindi asu se Krai-s̄bab̄idi mam̄i an̄imboei. God ai horombo hoafire mas̄hend̄i s̄ungu s̄heimbo wand-anei mehu ra nafuimboh̄undambo ahand̄i Yifiafi Aboedi masagad̄uri.

¹⁴ God ai s̄hef̄imbo ahand̄i nouehund̄i ran̄imbo muṅgu aboedi moat̄ukuni horombo hoaf̄imareamuni, ṅga asu ai ndaiamun̄umbui. ṅga ran̄imboanef̄i s̄h̄r̄i h̄ifandar̄ihund̄i ra fifir̄ifembo-h̄undambo ahand̄i Yifiafi Aboedi masemuni. S̄ungunambo ai s̄hef̄imbo aboed̄indeamuna aboedi ham̄indi ṅṅomboayef̄i ras̄imboan̄i ndahum̄undemboyef̄i. Ran̄imbo-an̄imbo s̄ungunambo ai nd̄ur̄umb̄ind̄uhi asu ahambo aboedi ham̄ind-ani mb̄seimboyei.

Por̄indi God̄imbo d̄idibaf̄ife hoafi

¹⁵⁻¹⁷ Ran̄imboyah̄i asu se Ad̄ukari Sisas̄imbo an̄ihond̄umbo-r̄ihori ar̄ih̄undi, asu ahand̄i nend̄i muṅguambo h̄ipoambo-r̄ihind̄uri ar̄ih̄undi, ran̄i-hoafi ranahambo h̄imbor̄iya hehea, s̄heimboh̄undambo God̄imbo h̄ihifi hoafi k̄ik̄r̄iham̄indi h̄imboyah̄uh̄i-yah̄ipoani. N̄imbi-n̄imbi s̄heimbo hohoan̄imoyah̄uh̄i Ad̄ukari Sisas̄ Krai-s̄nd̄i God̄ asu s̄hef̄i Aboedi Ham̄indi Ape ahambo d̄idibaf̄i-yaheand̄uhi sahiya, ‘Se aheimbo s̄haf̄i Yifiafi Aboedi dabad̄ur̄uhi, ranambo asu aheimbo d̄iboador̄ihoeimb̄i hohoan̄imo dagad̄ur̄uhi, asu s̄haf̄i hohoan̄imo nafui-ndaf̄ind̄uran̄i ranan̄imbo asu s̄hambo d̄iboadond̄ihi fif̄ind̄ihi-n̄in̄imboane.

18 Ape, se aheimbo ṅgusüfoambe sürühoeimbi hohoani mo dabadürani animbo asu se nini-moatükunimboyo hoafimayafindüri ra ai himboayeri ranahambo fifirimbirihindamboane. Ape, se sihafini nendi ranaheimbo aboedi hamindi niṅgombo diboniyafi hinṅgimarwandüri ranahambo fifirifembo-hündambo fandi hawandüri.

19 Asu sihafini ṅginindi adükari hamindi anihondümborihirihündeimbi nindou ranaheimbo fehefembohünda ratüpurayo arandi ranahambo fifirifembo-hündambo fandi hawandüri. Yahurai siheimbohündambo Godimbo didibafiyafe arihandi. Asu Godindi ṅginindi ra akidouyo, ṅga adükari saf-ane.

20 ṅginindi ra sihefimbo ratipurayo ra rahuriane, God ai ranamboyo Krais yifihündi botiriri haya, bogorimborigi ahandi warihondü warani sünambe hinṅgimarira amaru.

21 Krais ai nimoamo saf-ani, ṅga sünambeahindi moatükuni ṅginindeimbi, bogori, ndürümbi ra muṅguambo ahandi hoarehane. Muṅgu-moatükuni ndürümbayo ranambo, ahandi hoarehane, hapondani asu süṅgunambo amboani.

22 God ai muṅgu moatükuni ra Kraisindi hoarehi sihai mbura asu ahandi nendayeri ranaheimbo bogorimborigi hinṅgimariri.

23 Kraisindi nendi ra ahandi fi-ane, ṅga ai ahei mbiro-ani. Ai muṅgu moatükuni nafiramündumboani asu ahandi nendi ahambo amboani nafirihorimindeimboanei.

2

Sihiri yifihündi nahuraimefa God ai yangiri-mareamun†

¹ Horombo se Godindi hoafi himborikoateyeih†, hohoanimo moaruwai süngur†hi marihündi, ran†yei se yifihündi nahurai-mayei.

² Rasimboa se ndani hifin†ndi moaruwai hohoanimo ra süngur†hindühi, asu moaruwai nendi nimoamo sünambe amarei ahei bogor†ndi hoafi süngur†hi marihündi. Asu haponda ai Godindi hoafi himborikoateyeimb† mun†gu hifandarandüri.

³ Horombo sihiri amboani ai ramehind† nahurai-mayef†. Sihiri sihefi hifin†ndi hohoanimo süngur†hundühi asu nin†-moatükun† sihefi fiambe hohoanimo yifirayo ra rarihu süngur†hu marihündi. Asu bod†mondambo ramefeyo nou, sihef†mbo amboa God ai ngin†ndi ndamunühi t††ir†fo mb†sayamun-amboane.

⁴⁻⁵ Yin†, ro Godindi hoafi himborikoateyefühi yifihündi nahurai-yef†, nga Godindi moani h†poambofe ra adükari ham†nd-ane asu ai sihef†mbo af†ndi ngusüfo pameamunühi Krais-bab†di yangiri-mareamun†. Ahand† moani h†poambo-nambo yangiri sihef†mbo far†hemunühi aboedambo-mareamun†.

⁶ Asu sihef†mbo Krais-bab†di yang†reamunühi sünambe nimoamo h†n†ng†-mareamuna, ai-bab†d†mbo bogor†ndi fond†hü amarefi.

⁷ Ai af†ndi ham†ndi moani h†poambo-reamunühi Krais†ndi sünguyo sihef†mbo aboed† hohoan†momemun†. Ra koadürümbo-koadürümbo süngunambo nafuimbohünda

Krais-babidi ahandi fondihü nimoamo hiniŋgimareamuni.

⁸ Se anihondumbo-marhind-amboyu asu God ai ahandi hipoambofena aboedambo-mareanduri. God ai moani masagadur-ane siheimbo, nga siheihoi moai rani-moatükuni ra rarihindi.

⁹ God ai moai se aboedi ratupuri ramarihindi raniambo hohoanimo yuhü aboedambo-reanduri. Ranimayo-wamboane, asu ngiri se siheihoi raniambo borindei.

¹⁰ Sihembo nafiramunühi asu Krais-babidi mamambereamunühi, aboedi hohoanimo süngufembo-hündambo nafimaramunanefi. Horombo God ai aboedi hohoanimo ra hohoanimo yu masihend-ane, sihiri rasüngufembo-hündambo.

Krais ai Suda-yei ndifo aheimbo mamühimarearu

¹¹ Raniamboane asu se ndanahambo hohoanimondei. Suda ai ahamundi warina fi-hoiari karu tirihoiemo arundi. Nga seana Suda-yafe ndifo-anei asu moai sihamundi fi-hoiari karu tirihoiemo rundi. Asu Suda ai siheimbo sisindi hoafirundurihi seiya fi-hoiari kefe tirihefe-koateyomo-rundeimb-anemo sei dukamarhipuri.

¹² Se ndanahambo hohoanimondei. Horombo se Krais-babidi moai niboadei. Se nindou amur-anei, nga se nindou God ai dibonyu hiniŋgimareanduri raniyei-poani. God ai Sudambo horombo hoafimareanduri rasüngumbo aheimbo hoafi firamündü masihendi, nga siheimbo-ana, wani. Se hifi ndanihü ana Godi-koate-aye

asu God siheimbo farihefe-ndürimboayu moai hifandühi nimarei.

¹³ Horombo se Godindi fikimi moai nimboei, nga haponda God ai siheimbo, Sisas Kraisindi hori raninambo, ai-babidi mamambe-mareandüra, Godindi fikimi animboei.

¹⁴ Kraisi ai Suda, asu Suda-yafe ndifo mamambe-reamunühi, sihefimbo wudimbohünda mafarhemuni. Horombo simbori nginindüriyefühi nimboefimbo asu simbori yiboaruko-firiyefühi rani-moatükun ra giniri nou mbusümo mapaiaro. Kraisi ai simbori nginindüri ra mbusümo kiki-mareandi.

¹⁵ Suda-yafe ahinümbi ai yowani yahomo asu randihindi yahomo marundi, nga Kraisi yifimayu raninambo ahinümbi hohoanimo ra awamarhoayo. Suda asu Suda-yafe ndifo ai-babidi mamambefe-pirimbo, simbori nindou mam nahurai tüküfembohünda Kraisi yifimayua, asu yimbu ai wudimayei.

¹⁶ Ahei simbori nginindüri kiki-fembohünda, asu yimbu mamambefepiri sepirimindi God sowana hombohünda, ai nimi keimbi karhendeimbi fihiyifimayu.

¹⁷ Suda ai Godindi fikimi manimboei, nga Suda-yafe ndifo se ahandi fikimi anguni manimboei, nga Kraisi ai kusü yimbu ranahafembo yahuya, 'Se God-dibo wudindefineandühi asu siheihoari amboa wudindei ndihündi,' mehu

¹⁸ Kraisindi sünguyo ro Suda, asu se Suda-yafe ndifo Godindi Yifiafi Aboedi raninambo nafi masihemunambo wambo asu sihiri Ape sowana hefi arihündi.

19 Ranimboane asu hapondani ana Suda-yafe ndifo se Godindi himboahü nindou rani-poanimbo asu amuri-yeipoani, nga moani se Godindi nindou yangir-anei asu se munguambo ahandi fikiminindi yangir-anei.

20 Se Godindi wori nahura-anei. Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi, asu Kraisindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai hawesafi nahurai-anemo, asu Sisas Krais ai bogimondi nahurai-ani.

21 Krais ai nimi mungu ra mamambemareanda nginindi maningo. God ai wori ra worimbo-randühani adükari tükündifewani asu Adükari ai wandi yangir-ane mbüsümbui.

22 God ai siheimbo amboa Kraisindi nendi asu Krais-babidi mamambe-reandürühi, ahandi Yifiafi ranambe nimarimbohünda wori ra worimboarandi.

3

Por ai Suda-yafe ndifombo aboedi hoafi hoafimendüri

1 Raneahi asu ro Por siheimbohündambo Godimbo hoafiya arihandi. Ro Sisas Kraisindi ratüpuri ratüpuriya, Suda-yafe ndifo siheimbo Godindi hoafi hoafimayahi, raniyo asu wambo karabusi-marundiri.

2 Se ra himborimbeyeyo, God ai siheimbo moani hipoamboreandürühi ahandi hipoambo hohoanimo ra nafuimbohündambo wambo rani-poani ratüpuri masendiri.

3 Ai hohoanimoyu masihendi hoafi ra horombo dibo mengoro, nga haponda ai wambo

hoafi ra weindahi-mareandi. Horombo ro ranimbo akidou sürü papimarhandi.

⁴ Nga se wandi hoafi ra hoeiar+hindi ana, se fifindihimboyei, ro Kraisimbo dibor+hündi hoafi mengoro God weindahi-mareandi ra ndorthe fifir+mar+heandi.

⁵ Horombo God ai ahandi dibo hohoanimo ra moai nindoumbo hoafiyündürü, nga haponda ahandi Yifiafi Aboedi ranai Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi, asu Kraisindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi, ranahamumbo hohoanimo ra weindahi nafuimarapuri.

⁶ Dibor+hindi hoafi God ai weindahimareandi ra ndahurai-ane: Suda-yafe ndifo amboa ahandi aboedi hoafi anihondumbo-ar+hindi ana, ai sihrü Suda nahurai, Godindi aboedi moatükunü ndahümündeimboyei. Ai-amboa Kraisindi fi-anei. Asu koadürü yangrü nngombo God ai horombo hoafimareandi, ranamboa Sisas Kraisindi warisüngunde aheimbo dagadürimbui.

⁷ Ai wambo moani hipoambo-reandirühi, ahandi nginindi sendrü hayambo, ahandi aboedi hoafi hoafimbohündambo ratüpurüyarhandeimbi kamafoareandrü.

⁸ Godindi nendi-yafe mbusümo ro bidifirani hamind-anahi, nga God ai moani hipoambo-reandirühi, ranipoani ratüpurü masendrü. Ro Suda-yafe ndifombo God ai shefimbo afindi hamindi didiboado-reamunühi Krais masemunü ranimbo aboedi hoafi ra hoafiyondürimbohündambo ratüpurü ra masendrü. Nga ahandi aboedambofe hohoanimo afindi hamindi wambo ngüri munguambo fifindihündi.

⁹ God ai mungu moatükunü nafimarandi, nga

horombo hondü peyo-haya hombo ahandi hohoanimo ra dibo mengoro. Nga asu haponda wambo ahandi hohoanimo ra weindahi nafuimbohündambo ratüpurü ra masendiri.

10 God ai hohoanimoyuhü yahuya, 'Sünambeahindi bogorimbo-yafundeimbi asu nginindeimbi ai wandi rani-poani rani-poanimbo ndofe fifirife ra fifiri-mbirundamboane,' yahuhaya Kraisindi nendi-yafe warina ranahamumbo nafuirapuruhani.

11 Horombo hondü God ai hohoanimo ra hohoanimoyu masihendi, nga asu sihefi Adükari Sisas Kraisindi wari-sünguyu hohoanimo ra, rasüngumareandi.

12 Sihiri Kraisimbo anihondumbo-rihurühi aibabidi amarefi rani-süngumboane sihiri moani yihimbokoate Godimbo yimiyamboarhuri.

13 Raniyo asu siheimbo hoafiyahandürühi sahea, 'Ro siheimbo mafarthe-heandürambo asu wambo sowahi tinirifo afindi tükefeyo. Nga se ngiri ranimbo ngusüfoambe moaruwaindei, nga raninambo se ndüreimbi-ndeimboyei,' asahi.

Kraisindi hipoambofe hohoanimo

14 Raniyo asu ro Apembo yiri yimbu pusirthe nimarimbo didibafiyaha arihandi.

15 Ai sünambeahindi nendi, hifinindi nendi, mamisirü munju ranahei nimindih-ani.

16 Ro ahambo siheimbohündambo didibafiyaha hoafiyahühi, 'Ape, se munju aboedi moatükuni nimindih-anafi, asu sihafü Yifiafi Aboedinambo aheimbo nginindi dabadürani, asu ngusüfoambe nginindi kürühi hehi mbimarei-amboane.

¹⁷ Asu ai Kraisiṁbo anihondüṁbo-arīhorī rananiṁbo, ahei ṅgusüfoambe mbiṁmarindür-amboane. Ai ṅgusüfo pefe hohoanimo ranambe, ṅginindiṁbiṁimboei-amboane, niṁmi aharī hifambe haniṁ ṅginindiṁ anīṅgo nou.

¹⁸ Rananiṁbo ai nafindiṁhümündihī asu Kraisiṁdiṁ ṅgusüfo pefe ra, Godiṁdiṁ nendiṁbabidiṁbo muṅguambo, diṁboadondiṁhi fifiriṁmbiriṁhindamboane. ṅgusüfo pefe ra afindiṁhamindiṁyo hayambo, hoandarī, haniṁ, ho asu hafomboane.

¹⁹ Yiniṁ, ai ahandiṁ ṅgusüfo pefe fifiriṁmbiriṁhindamboane, ṅga nindou ṅgiriṁ ṅgusüfo pefe ra muṅgu hamindiṁ fifindiṁhindiṁ. Ai ra fifindiṁhindaniṁ, siṁhafiṁ aboediṁ hohoanimo aheimbo hafo tükündiṁfemboe siṁhafiṁ ṅgusüfoambe hafo tükümeṁfeyo nou, asahiṁ.

²⁰ God ai ṅginindiṁ-ani. Asu niṁniṁmoatükuniṁ siṁhiriṁ ahambo düduwehundo, asu hohoanimoayefiṁ ra, Godiṁdiṁ ṅginindiṁ ai ṅgasündeamboane. ṅga hapo ṅginindiṁ ra siṁhefiṁ ṅgusüfoambe ratüpurīyo arandiṁ.

²¹ Kraisiṁdiṁ nendiṁ Godiṁbo, koadürümbo-koadürümbo aboed-ani, mbiṁsei-amboane. Anihond-ane.

4

Kraisiṁdiṁ fi mam-ane

¹ Ro Adükariṁdiṁ ratüpurī süṅguyahiṁ karabusimeheandiṁ. God ai siṁheimbo ahandiṁ mbumundiṁ hohoanimo süṅgufembo yahuhaya mborai siṁnei mehündürī. Ranimboane asu ro siṁheimbo hütihütiarīharü se Godiṁdiṁ mbumundiṁ hohoanimo ra ndondiṁhi süṅgundiṁhi ṅgei asahiṁ.

2 Se siheichoari fi hifinambofe, wara hoafendühife asu tihirifo tükündifewani moanane yaho hohoanimo ra süngundhi ngei. Asu Kristen bidifiri ai siheimbo tihirifo ndehindürani-wani, se moanane mbisei hehi, ranaheimbo ngusüfo pandhindüri.

3 Nga Yifafi Aboedi ai diboado-mareamuna asu sihiri hohoanimo mam süngufeihü wudiwudife-mbohünda wofi ninini-moatükuni mamambere hühareandi nou. Nga se mam yahurai hohoanimo-animbo tihirifondeihi süngundhindi.

4 Kraisindi fi mam-ane asu Godindi Yifafi mam-ane. Asu God ai sihefimbo 'Mborai ro siheimbo aboedambo-fendürimbo ra hibadühi nimandei,' mehu rani-moatükuni mam ranahamboane hifandarhundü.

5 Adükari mam-ani, Kraisimbo anihondümböfe hohoanimo mam-ane asu hundürümbo hohoanimo ra mam-ane.

6 Asu God mam-ani, nindou muᅅguambo-yei Ape-ani, muᅅguambo-yei Adükar-ani asu ai muᅅguambo-yei mbusümo ratüpurüyu arandi, asu muᅅguambo moatükuni rani-mbusümo amaru.

7 Kraisi ai ahandi afindi hamindi moani hipoambofe hohoanimo ra rani-poanimbo aboedi ratüpuri sihefimbo simogodi yimumareamuni.

8 Ranahambo Godindi hoafi ai yahoya, 'Ai ahandi hürütümbimbo ngasündiri mburambo, nindou yifiambe ngasündimareapuri ai sepürimündü haya, nimoamo hamindi hafuhü, asu nindumbo aboedi moatükuni masagadüri,'

meho.

⁹ Mami hoafi 'ai mahafu' ra nungufimboyu mahafuwa? Ranane ra, ai rahurai-ane, ai moai sunambe nimoamo yangiri hafu, nga boatei kusü mbura hifini hifambe-ambe ragu hamindi amboa mahanu.

¹⁰ Nindou mahanu ra, mami ranaiyu asu sunambe nimoamo hamindi mahafu, munguambo hifi, sünu ranihifi niŋgombo-mayo ranimbo.

¹¹ Ai ahandihoari bidifirambo ahandi hoafi semindi ho ratupuri ra sagapuri, bidifirambo Godindi hoafi hoafimbo ratupuri ra sagapuri, bidifirambo ho aboedi hoafi hoafiyorambo ratupuri asu bidifirambo ahandi nendi ranaheimbo moanguindurimbo asu yamundifembo ratupuri ra masagapuri.

¹² Krais ai ahandi fi ra afindi kokoendühi asu ŋgindimbeyowa yahuhaya Godindi nendambo farife ratupuri ranimbo diboadofembohündambo rani-poanimbo ratupuri ra masagaduri.

¹³ Sihiri randihu ŋgefombo, Godindi nimori wudi poapondihu anihondumbo ndihurihumbo fifindi huruhi, mami hohoanimo süngundihumboyefi. Sihiri randihundühi, Krais nahurai diboadori-hehundeimbi hondü nimboemboyefi nimori heimbo ŋginarihehindi nou.

¹⁴ Sihiri randihundani, ŋgiri nimoakidibou nahurai nimandefi. Asu nindou ai sihefimbo mamikarambo simbori yamundife hoafinambo tikai hoafindihumanani sihiri ahei hohoanimo ra ŋgiri süngundihundi. Nindou ai tikai

hoafi süngufembo-hündambo ai hoafi nafirihi rihünduhanei. Asu ahei tikai yamundife hoafi ra ngiri sihefimbo yamundihimunühi werinambo nimi fondamindi ho fondamindi ho arandi nahuraindefi.

¹⁵ Wanı, nga sihiri nindumbo ngüsüfo pandihu ngefühi, asu anihondü hoafi hoafinda-hündürimboane. Asu sihiri Krais-babidimbo afindikokoe nahurai nindou adükarı dıboadorı-hehundeimbi-ndefomboane. Nga ai sihefi mbıro-ani.

¹⁶ Mbıro ranai fi-safi munğu hıfandarandı asu mandüharı ai fi munğu türe-türe arandı. Asu fi-safi napo ngörü-ngoanını, ngörü-ngoanını, ahei ratüpurı wudıpoapondıhi ratüpurındeianı asu fi afındı kokoendühi ngüsüfo pefenambo ngınındı tükündifemboe.

Anihondümbö-rihindeimbi ai simborı hohoanımo sünguarıhındı

¹⁷ Ranımböane asu siheimbo Adükarındı süngu ahını hoafayahandürı nda, se Godımbö fıfırıfe-koateyeimbi-yafe hohoanımo ra asükaindei süngundıhimboyei, nga ahei hohoanımo ra nımındı fıfırıfe-koate-ane.

¹⁸ Asu ai ngüsüfoambe dıboadofe fıfırıfe-koateyeimb-aneı. Asu Godındı-mayo yangrı nıngombo ra ranıkoate-aneı. Sapo ai ngüsüfo hohoanımo-koate-aneı asu hımböambe hımborı-koate-aneı.

¹⁹ Ahei moaruwai hohoanımo ranahambo amoanıngı-koate hohoanımo yangrı süngurıhi arıhündı. Asu ngüsüfo hıhırı wakrıhi kürıhi hehi, hohoanımo moaruwai hamındı ra yahu-rambo hımböyeihı sünguarıhındı.

20 Nga siheimbo Kraisimbo horombo yamundi+marundüri ranana yahuraiyopoani.

21 Krais ranahambo hoafi himbormayeisi, nga se ahambo sünguri+horani Sisasimbo anihondü aboedi hoafi ra siheimbo yamundi+marundüri.

22 Se sihei horombodidi ngusüfoambe hohoanimo ra raguanambo-fembo yamundi+marundüri. Ai siheimbo hifandirandüri marandamboyei asu se moaruwai hohoanimo süngurihi marihündi. Horombodidi hohoanimo ra nindoumbo tikarehaya ngusüfoambe botireandüri arandi, nga ai aheimbo awarihendüri arandi.

23 Nga sihei ngusüfoambe ra simbori tükümbife-ndüramboane.

24 Asu se simbori hohoanimo ra ndahümündi kiki+boadi+hindi, nga hohoanimo simbori ra God ai ahandi+hoari ramareanda ahandi hohoanimo yahurai tüküme Feyo. Simbori hohoanimo ra sürühoeimbi asu aboedi diboadori+hoeyoweimbi hond-ane.

25 Ranimboane asu se tikai hoafi hohoanimo ra hiningindi+hindi. Nga wandafi mamimbo anihondumbo yangiri hoafindei, nimboe sihiri mungu Kraisindi fi-ane fi.

26 Se nginindindeiani hibadihümbo, nga se moaruwai hohoanimo-ndeimboyei. Se mam nginindindei ngeimbo hüfihamindi hündamindimboe, nga yowan.

27 Se Satanimbo naf nafindi-hehimboyei.

28 Hübuhün nendi asükaiyo hübuhün+mbopoani, nga yimbukoari warinambo ratüperi aboedi ratüperiyo mburimbo-animbo kaki asu sesi semindi

mburimbo, nindou mbonimbo-arihümündi aheimbo farifehe-ndürimboane.

²⁹ Se moaruwai hoafi hoafindeimboyei, nga nindou farifehe-mbohündambo asu ngineminbürimbo aboedi hoafi yangiri hoafindeian-animbo, asu sifei hoafi ra ahei hohanimoambe mbonimbo-arihümündi ranahambo didiboado-ndearümboe.

³⁰ Se moaruwai hohanimo ra refe-poani, nga Yifiafi Aboedi ai afindi hohanimondomboe. God ai sheimbo dibonimayundüri asu ra nafuimbohünda Yifiafi Aboedi masagadüri. Ranimbo se wudipoaporühi fifirihindi bidifiran si tüküfeyo-ambe God ai sheimbo aboedambo-ndearümbui.

³¹ Ngusüfoambe yiboarukofimbi, nginindi hoafümbi, paipaife hoafümbi, tirifoefe hoafümbi, asu ngusüfoambe moaruwaimbofe hoafi munju hohanimo moaruwai ra h+n+ng+nd+hindi.

³² Nga se wandafi mamimbo hipoambo-ndihindürühi asu afufurifoefimbi hohanimo hohanimo-ndahündüri. Bodimondi ai sheimbo moaruwai hohanimondeiani, asu moaruwai hohanimo ranahambo amboawiyeyi mbisei God ai Kraisindi süngu sifei hohanimo moaruwai ranahambo amboawiyeyi mehu nou.

5

Sihiri sihi yangiri hü ngefimboane

¹ Se Godindi nimor-anei, asu sheimbo hohanimo pamareandüri. Ranimboane asu se ai ahandi hohanimoayu nahurai ra süngundihindi.

2 Se ngusüfo pandihi ndühündi, Krais ai sihefimbo ramareamuni nou. Siheimbo farifehe-mbohünda yifiyuhü, ahandi fi Godimbo masagado ahambo hihifi-hihifimbohündambo nindou sesi asu aboedi fisanjarümbi moatükuni Godimbo asayo nahurai.

3 Nimorehi sisihimo, animindihoandi birabiri, ngusüfo moaruwai hohoanimo, hohoani hohoanimo, moaruwai hohoanimo mungu ra ngiri sihei mbusümo nimando, nimboe se Godindi sürühoeimb nindou-anei.

4 Se hohoanimo-koate hoafi, amoanngümbi hoafi, asu sisiindi hoafi, hoafindeimboyei. Hoafi ra refembo aboedi-yopoani, nga Godimbo hihifimbo aboed-ane.

5 Se ra fifirihindi! Nimorehi sisihimombü, anamindihoandi birabireimbi, hohoanümbü, ngiri Krais God nginindi hifandarinand ranambeahi ngei. Nga asu hohoani hohoanimo ra tikai godimbo süngufe randeimb-ane.

6 Se hibadihumbo, nga nindou siheimbo hihindi hoafi rani-süngu ndahümündihündüri ngeimboyei. Nga asu nindou Godindi hoafi ranahambo gigrana-mboarhindi ana, asu God ai ranaheimbo nginindandürimbui.

7 Nga se ai-babidimbo wuðindeimboyei.

8 Horombo se nimbokoani nahurai mamarei, nga asu haponda se Adükarindi nimorimboyahi mburihumbo asu sihi aniboadei. Rananimbo asu se sirihündi nindou rawehindi nou randihindi.

9 Aboedi hohoanimo, diboardefe hohoanimo, anihondümbofe hohoanimo ra si ai botimareand-ane.

10 Nine hohoanimo Adükari ai yifirayu rana-

hanambo kokondihündi.

¹¹ Nindou ai nimbokoani hahabodei arihündi, ra-babidimbo se ngeimboyeyi, nga asu rani hohoanimo ranana ngiri hisi aboedi hisindo, nga wani. Nga se hohoanimo ra weindahindhindi.

¹² Nindou ranai moaruwai hohoanimo dibo ratipurayeyi arihündi ranahambo hoafimbo ro amoaninngayahi.

¹³ Mungua hohoanimo ra sihi tükefeyo rana-handi nimindhündi ra weindah-reandühane.

¹⁴ Asu hohoanimo ra weindah-ndifewani nindou ai ahandi nimindi fifirindhimboyeyi. Nga asu ranimboane hoafi nda hoafayo,

‘Nindou se apoei ra se botindahindi,
asu yifihündi hininngindhindi.

Rananimbo asu Krais ai sihei wami sindumbui,’
meho.

¹⁵ Se sihei ahabodei ra hibadihumbo. Se nindou hohoanimo-koate ahabodei nahurai ngeimboyeyi, nga fifirihindeimbi ahei rahurai ngei.

¹⁶ Haponda moaruwai hohoanimo engoro, ranimboane asu aboedi ratüpurü nafi engoro ana, asu se ra süngundihindi.

¹⁷ Ranimboane asu se hihindi-hihindi-ndeimboyeyi, nga ranimboane se wudüpoapondihi fifindhindi hohoanimo Adükarü ai ahandihoari yifirayu rasüngu.

¹⁸ Se bia hoe ndimindei hehi, mamikari hohoanimo-ndeimboyeyi, nga ai siheimbo moaruwaimbo-ndearümboe. Nga se Yifiafi Aboedi ai siheimbo hifandimbi-ramun-amboane mbisei.

¹⁹ Se wandafi mamibabidi wataporimbo-ndühündühi bukambeahindi herü asu Sisasimbo

kakisaombo herü asu Yifiafi Aboedindi-mayo herü hoafi raninambo wataporimbondi-hü ndühündi. Asu ngusüfoambe Adükarimbo hohoanimondeihî adükar-ani mbisei hehi herüna hori-horindihorî ndühündi.

²⁰ Nîmbi-nîmbisi se mungua moatükunî rana-hambo Ape Godimbo hîhîfindihorî ndühündi sîhefi Adükari Sisas Kraisindi wari-süngu.

Nîmorehî nindowenihî ahafe hoaf-ane nda

²¹ Se Kraisimbo ahînindeihî ngoründi hoarehîndei.

²² Nîmorehî, se sîhei nindowenihî-yafe hoarehîndei, se Adükarimbo rawehindi nou.

²³ Nga nîmboe, nindowenihî ai nîmorehî hîfandarandi, asu ahandî mbîro-ani, Krais ai ahandî nendi hîfandîrandî asu ahandî mbîroayu nou. Kraisindi nendi ai ahandî fi-anei, asu ai aheimbo aboedambo-reandürî-randeimb-ani.

²⁴ Ranane asu nîmorehî se nindowenihî-yafe hoarehîndei, Kraisindi nendi ahandî hoarehayei nou.

²⁵ Nindowenihî, se sîhamundi nîmorehî ranaheimbo ngusüfo pandundürî, Krais ai ahandî nendambo ngusüfo pareandürühimbo aheimbohündambo yîfîmayu nou.

²⁶ Krais ai aheimbo Godimbo yangîrî saimbohünda ramefiyu. Ai ahandî hoafinambo hoenambo nahurai ahandî nendimbo hundürümarandüra aboedîmayei.

²⁷ Krais ai ahandî nendambo ahandî himboahü aboedî hamîndîmbeyeia yahuhayambo yîfîmayu. Ai sürühoeimbi, hütî-koateyeimbü, moaruwai hohoanîmo-koate, aboedî yangîrî

mbidiboadia yahuhaya diboadofembohünda yifimayu.

²⁸ Mami rani-süngumbo-animbo nindowenihisihamundi nimorehimbo ngusüfo pandundüri, sihamundi fimbo ngusüfo pararundi nou. Nga asu nindowenihisi ahandi nimorehi ngusüfo pare arandi ana, ai ahandi fimbo ngusüfo pare arandi.

²⁹⁻³⁰ Nindou ai ngiri ahandi fimbo yi boarukondeandi, nga wani. Nga ai ahandi fimbo diboadoreandühi, sesi moanguirandühani. Kraisi ahandi nendambo yahurai rawareandi nimboe sapo shiri ahandi fi safi bidifiri nahurai-anehi.

³¹ Godindi hoafi yare hoafimayo, 'Ranane asu nindowenihisi ahandi hondafindi hiningindeapiri haya, nimorehi-dibo niman dimboyafe asu yimbu ai-anafe fi mamindamboyafe,' meho.

³² Diborihindi hoafi ra ndorihoyoweimb-ane, nga ro rarihe hohoanimoayahi, hoafi ra Kraisi ahandi nendi-babidi ranahambo hoafimayo.

³³ Nga asu shefimbo kameihio yare hoafimayo, 'Se sihamundi nimorehimbo ngusüfo pandundüri, se mamami sihamundihoari ngusüfo pararundi nou. Nga asu mare nimorehi ai ahandi nindowenihimbo ahinindo.

6

Nimoakidibou asu hondafindi aheimbo hoafane nda

¹ Nimoakidibou, se Adükarindi hohoanimo süngundihindühi, shihei meape-yafe hoafi

himboringendi ra sungundihindi. Hohoanimo ra diboadinghoeimbi hohoanimo-ane.

²⁻³ Godingdi hoafi yare hoafiyowohü yahoya, 'Se sihei meapembo ahinidei,' meho. Ahinümbi hoafi ra God ai weangurühi horombonambore rani bitapire masihendi. 'Se randhindani rananimbo se aboedi yangri niboadeimbo, asu hifi ndanhü gedühi nimboeimboeyi,' meho.

⁴ Nga boagri, se sihei nimorambo nginindi himbondihendüra nimori ai ngusüfoambe nginindi-ndeimboeyi, nga yowan. Nga Adükarindi hoafi ra diboadinghindürühi yamundhindüri.

Moani ratüpuriei-rihündeimbi asu hifandiru-rundeimbi aheimbo hoaf-ane nda

⁵ Moani ratüpuriei-rihündeimbi, se sihei hifandiru-rundeimbimbo ahinideihiyihimbo sisirindahindühi ahamundi hoafi himboridei. Moani mam aboedi hohoanimo sungundihindühi, ahamundi hoafi himboridei, se Kraisingdi hoafi rawehindi nou.

⁶ Ai sihei ratüpur ranahambo aboed-ane mbisimonda mbisei hehi ahamundi himboahü yangri aboedi ratüpur-ndeimboeyi, nga yowan. Se Kraisingdi moani ratüpuriei-rihündeimbi nahurai niboadeimbo ninimoatükun God ai yifrayu ra hihifi-hihifideihisungundihindi.

⁷ Se hihifi-hihifideihis, moani ratüpur ra diboadingdihirätüpuridei. Se nindoumbo ratüpurayei nahurai-yopoani, nga Adükarimbo ratüpurayei nahurai ratüpuridei.

8 Se ra fifirihindi, Adükari ai ahandi takini ratüpurıyei-rihündeimbi asu moani ratüpurıyei-rihündeimbi aheimbo munğuambo dagadürimbui.

9 Hifandıru-rundeimbi, se sıhamundi moani ratüpurıyei-rihündeimbimbo aboedi-aboedındündürı, nga se aheimbo ngınındi hoafındimboemo. Adükari ai sünambe amaru ra, sıhamundi asu ahei munğuambo hifandırandüreimb-ani. Asu ai moai nindou ngorumbo ngorü-poani ngorü-poani hohoanımoı, nga ahandi himboahü mam-aneı.

Anıhondumbo-rıhindeimbi ai Godındı ami nahurı-aneı

10 Asu hapoana ro hoafı nda munğufembo samboanahı. Adükari ai ngınınd-ani asu ahandı ngınındınambo ngınındı nıboadeı.

11 Se Godındı-mayo yıfıarımbo napo ra ndahümüندی hehimbo Satan ai sıheimbo sısıhımo-ndandüranı ngınındı nımboeı.

12 Nga asu sıhırı moai nindou-babıdımbı yangrı yıfıarıyefühi-yefıpoanı, nga munğu moaruwai nendi sünambe amarei rababıdımbıboanefı yıfıarayefı. Moaruwai nendıyafe bogorı, ngınındı nendi, asu hıfınındı moaruwai hohoanımo ra hıfandundeimbi munğuambo ai-babıdımbı yıfıarıyefı arıhındı.

13 Ranımboane asu Godındı-mayo yıfıarımbo napo ra ndahümüندی. Rananambo asu moaruwai tükündıfewanı, se ngınındı nıboadeimbo yıfıarındeı ngeimbo, se harındıhehi nıboadeimboıyeı.

14 Yiñi, se randihi niboadei, anihondü hohoanimo rananambo sihei botifohü retimbondihi güdühindi. Asu sürühoembi hohoanimo raninambo niminehoari nahurai güdühindi.

15 Godindi hoafi aboedi hoafimbo diboardondihi hehi nimandei. God ai nindou-babidi wudimbo yahumboani hoafi ra su nahurai güdühindi.

16 Muñgumbo moatükun ra ndahümündi hehi Godimbo anihondümbo-fembo hohoanimo ran-amboa nimañum nahurai ndahümündi mbundihumbo, rananimbo Satanindi yifiari hai ra pakandihendi.

17 God ai siheimbo aboedambo-mareandüri, ranambo yifiarimbo at ra kikiboardihindi. Godindi hoafi ra Yifiari Aboeindi nimeri nahurai-ane, se ra ndahümündi.

18 Nimbiniñbisi Yifiari Aboeindi nginindinambo se didibafinadahindühi ranipoanimbo didibafife ranambo Godimbo düdundahindühi se fandihawamun mbiñsei ndühündi. Se ngiri afurindihindi, nga nimbiniñbisi Godindi nendimbohündambo ahambo didibafindei.

19 Se ndandihidi didibafinadahindi: God ai wambo hoafi ndendirani ro yihimbokoate nimboambo ahandi diborihindi aboedi hoafi weindahi-mareandi ra hoafindamboyah.

20 Ro Godindi aboedi hoafi ra hoafiyarihandeimb-anahi raniyahi, asu ro ranimbohündambo karabusi-meheandi. Nga se wambohünda Godimbo didibafindeian-animbo, ro yihimbokoate aboedi hoafi ra hoafindamboane God ai yifirayu süngu.

Bidifirana hoafi

²¹ Tikikus sihefi wandafi asu Adükarindi diboadore ratüpuriyu-randeimbi ai hoafindündürimbui ro ratipurayahî asu nüngurîheamboyahî anîmboahî ranîmbo se-amboa diboadondîhi fifirîndîhimboyei.

²² Ranîmboyahî ahambo koarîhehina asüfu, ro nînüngu-yahumboyefî anîboadefî ranîmbo-hündambo fifirîndîhimboyei. Asu ai ngusüfoambe kîkîmo-boadearümbui.

²³ Ape God asu Adükarî Sisas Krais ai, se muᅅgu wandafi mamîmbo ngusüfo pefe hohoanîmo, anîhondümböfe hohoanîmo, ngusüfoambe afurîfe kîfe hohoanîmo mbîseneand-amboane.

²⁴ Nindou sihefi Adükarî Sisas Kraisîmbo ngusüfo parîhorî arîhündî, ranaheimbo God ai moanî hîpoambo-mbîreandür-amboane.

Godꞏndꞏ Hoafi
The New Testament in the Angor language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angor long Niugini

Copyright © 2001 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Angor

Contributor: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023

c500d379-d0cf-5c22-9613-91d7bcc63af3